

Uchwała nr 150
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 31 grudnia 2025 roku
w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy
o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa (UD 219)

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), uchwala się stanowisko Rady Działalności Pożytku Publicznego w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa (UD 219):

§ 1.

Rada Działalności Pożytku Publicznego pozytywnie opiniuje projekt ustawy z dnia 28 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa, wprowadzający możliwość tworzenia odpowiednio gminnych, powiatowych i wojewódzkich rad kobiet jako ciał o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym.

§ 2.

Rada Działalności Pożytku Publicznego docenia działania służące wzmocnieniu dialogu obywatelskiego na poziomie samorządowym, w tym dalszy rozwój katalogu ciał dialogu i mechanizmów włączania mieszkank w sprawy publiczne. RDPP pozytywnie ocenia w szczególności rozwiązanie polegające na umożliwieniu organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, inicjowania powołania rad kobiet, co wzmacnia rolę społeczeństwa obywatelskiego.

§ 3.

Rada Działalności Pożytku Publicznego zwraca uwagę, że skuteczność rad kobiet będzie zależała nie tylko od samej możliwości ich powołania, lecz przede wszystkim od realnego dialogu oraz od zapewnienia warunków do wpływu na decyzje publiczne. RDPP podkreśla, że dialog – aby był rzeczywisty – wymaga przekazywania kompetencji, budowania przejrzystych kanałów współpracy z organami stanowiącymi i wykonawczymi oraz zapewnienia, by rekomendacje rad kobiet były rozpatrywane w sposób merytoryczny i terminowy.

RDPP pozytywnie ocenia mechanizm obligujący organy JST do merytorycznego ustosunkowania się do opinii i rekomendacji rady kobiet w określonym terminie, wraz z podaniem uzasadnienia w przypadku nieuwzględnienia postulatów oraz zapewnienie jawności prac rad kobiet (w tym publikowania stanowisk i odpowiedzi organów JST), co wzmocni rozliczalność i zaufanie mieszkanek i mieszkańców.

W ocenie RDPP pożądane jest uruchamianie wsparcia systemowego skierowanego do samorządów terytorialnych (w szczególności szkoleń, upowszechniania i nagłaśniania dobrych praktyk) tak, aby rozwiązania przewidziane w projekcie – w tym możliwość zgłaszania do uprawnionych podmiotów wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej – były w praktyce zapewniane w statutach gmin, powiatów i województw oraz w uchwałach regulujących tryb działania rad kobiet.

Rada Działalności Pożytku Publicznego zachęca do dalszego doprecyzowania i wspierania w praktyce rozwiązań sprzyjających współpracy pomiędzy różnymi ciałami dialogu obywatelskiego funkcjonującymi w jednostkach samorządu terytorialnego, tak aby nowe instrumenty partycypacji wzmacniały spójność procesów dialogu, a nie prowadziły do ich rozproszenia.

§ 4.

Rada Działalności Pożytku Publicznego zwraca uwagę, że użyte w projekcie określenie „opiekun” (wyznaczany odpowiednio przez wójta, starostę lub marszałka) jest niefortunne, gdyż może osłabiać podmiotowość i samodzielność rad kobiet. RDPP wskazuje, że zasadne jest zapewnienie radom kobiet stałego wsparcia organizacyjnego

i administracyjno-biurowego ze strony właściwej jednostki samorządu terytorialnego (w tym funkcji sekretarskiej), jednak rekomenduje zastąpienie pojęcia „opiekun” innym, neutralnym określeniem akcentującym rolę wspierającą (np. „sekretarz” lub „osoba zapewniająca obsługę”).

Jednocześnie Rada podkreśla, że rola ta ma mieć cel wyłącznie organizacyjno-administracyjny i nie może ograniczać samodzielności rady kobiet w określaniu programu prac i przyjmowaniu stanowisk.

§ 5.

Niniejszą uchwałę należy przekazać do Pani Minister Katarzyny Kotuli, Sekretarz Stanu w KPRM.

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący
Rady Działalności Pożytku Publicznego
Michał Braun
Maciej Kunysz